

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Notæ in Præfationem Libri Primi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

tatem ignavissimi silentij ream, unâque me ipsum, cui tot auxilia, & vetusta manuscripta de ARNESTO (ut ante me forsitan alteri nulli) sponte affluerunt in manum, absolvere ; tum denique præsentés, & postfuturos homines, si quis ARNESTO unquam honos erit, ad tanti Viri Virtutes æmulandas accendere.

Notæ in Præfationem Libri Primi.

Notarum utilitas.

DAbunt veniam Lectores mei, si ea que in contextu historia sine fastidio legentium, & perturbatione instituta narrationis adferri non poterant, hic in Notis unum in locum componam, & annotem. Factum est exemplo: ita ante me Garafius Noster Rhemensis sua Notis crudissimis illustravit, & Rowerius, Lipsius, plurimiq; alij scriptores fecere. Erunt aliquando (dicendum enim est, ut vendibiles lectoribus meas hæc merce faciam) tam uberes, tamq; utiles & curiosa Notæ, ut ipsi historie notitiâ rerum nihil concedant. Si fidem non habes, ad te ipsum Lector provoco! lege & frue.

In Panegyrii Henrici IV. Lipsi. in Politicis, alijsq; omnibus Operibus.

De Arnesti nomine, an Ernestus an Arnestus sit dicendum.

In Archivio Glacensi S. 1.

In. ss. hist. Boh.

Pictas Veteris Bohemiz.

ERNESTI seu ARNESTI. Nihil magnopere referre arbitror, an ut hodie multi ERNESTUM, an parentis nomine ARNUSTUM, vel ARNESTUM dicamus. Qui nuper Mariale ediderunt, sæculi Nostri more, ERNESTUM appellant: ego fastidium delicati hujus sæculi merito in appellando ARNESTO timere possem, nisi ipsum ARNESTUM (cujus quam plurimas latinæ litteras, quasdam Viri Sancti manu scriptas, mihi videre contigit) haberem in partibus, qui sine dubio optimè suum calluisse nomen censeri debet. Pro omni argumento sint Erektionum, Libri, Caroli ad Arnestum litteræ, Pontificum Bullæ, Vita Author, Manuscripta Bibliothecarum omnia, Foundationes ejus omnes, ac denique Dubravius, qui semper Arnestum, nunquam aliter, appellant.

Antiquæ Bohemorum Pietatis. Hanc Pietatem nemo melius ex omnibus scriptoribus quos editos hætenus viderim, descripsit quàm Georgius Bartholdus Pontanus S. Metropolitanæ Ecclesiæ Præ-

ſia Pragenſis Propoſitus, libris ſeptem de Bohemia Pia vulgatis, quorum vix veſtigium adumbrarunt ceteri. Exſpectantur propediem Sacri Pulveres Regni Bohemice ab erudita manu, quorum titulos vidi; omnia (ſidenter ſcribo) digna ſunt aternitate. Summorum, quas hic reſpexi, Pontificum litteras recitavit Pontanus. lib. 5. & 6.

In aula difficilis Virtus. D. Gregorius Magnus ab D. Greg. 1.6. Epist. 190.
 Aula Imperatoris Virum nobiliſſimum retinens, probat: nullibi pejus Aulica Pietas.
 Chriſtum, quam in Aulis tractatum, in vilibus contra locis honoratum: a Magis in ſtabulo &c. à Simone leproſo &c. Aula nihil eſt aliud quam Collegium Gigantum, ait quidam; & ſcriptor novus: in aulis neglecta ſape Virtutum familia eſt. Videantur Conzen, Menochius, Scribanus &c. in Politicis.

Nimis ignarus Bohemæ antiquitatis &c. Vbi Gloria Veteris Bohemice.
 nunc centum in ſola Bohemia florentiſſima Civitates, quarum nomina recitare poſſum? ubi trecenta oppida? ubi ducentæ ſexaginta munitiſſima Arces? ubi triginta pagorum millia, trecenti & ſexaginta tres, ut villarum numerus non ineatur? ubi viginti Eccleſiæ Collegiata? ubi Parochiales Eccleſiæ duo millia tres, & triginta? ubi illa Templorum ſubſtructiones, & Cœnobiorum miracula que prædicat Sylvius? ubi adſciorum privatorum, & publicorum illa moles? In hiſt. Bohem. C. 36. & in Præfat. ad Aphonſum Ml.
 ubi Procerum, & præcipuè Archi-Epiſcopi aula? ubi tot ad Coronam Regni ſpectantes Provinciæ ac ditiones præſente Regni pecuniâ emta, aut redemta? ubi tanti ad bella apparatus, ut Praga duos trèſque M. S. Vilhelmi Slavata.
 exercitus deſubito poſſet armare? ubi ea hominum multitudo, ut aliquando unà die centum advenarum millia Praga numerarentur? ut Bohemi pro ſtipendio, præ multitudinem ad ſervitia Regum Exterorum, & bella, emitterentur? bellatum eſt pro Polonis, Crucigeris, Miſniacis, Gallis, Romano Imperio, viciniſq; ac remotis Gentibus? ubi populi ac præcipuè Nobilitatis, veteres divitiæ? ubi cura fodinarum auri, argenti, plumbi, ſtanni, & gemmarum? ubi margarita? tum auriferi fluvij & auri glareis eluendis celebrati? ubi præcioſi lapides? ſed hæc minora: ubi Nobilitas Patria? ubi Baronum plures centum. Veteres familia, in quibus ejuſdem ſape ſtirpis viginti & triginta viri-

6. De Vita VENERABILIS ARNESTI Lib. 1.
lis sexus Proceres numerabantur? ubi propè ducenta Equitum stir-
pes generosissima, ad arma nata? quam volupe fuit videre ad Comi-
rium equitantes, & consulentes in medium audire? ubi deniq; Regni
opulentia, dignitas, gloria, arma, & victoriæ per Regna, etiam usquè
ad mare Balthicum circumlata? ubi Sanctimonia, & Pietatis exem-
pla? ubi amor Civium, & fides nullis moribus externis corrupta?
ubi honorata Scientia, & Doctorum copia? ubi totius Bohemiæ ex ipso
terra cultu fertilitas? plura querere nō audeo. Hac sine dubio narrata,
& explicata, gloriosum Bohemiæ vestigium exprimerent. At nunc & c.

Venerabilis Arnesti Archiepi- scopi Pragensis Natalium Splendor.

C A P U T I.

Virtutis dignitas, & gloria nullis quidem adscititijs eget or-
namentis, ut pote quæ se ipsâ contenta, ut *virgula* quæ-
dam *divina*, quidquid contigerit, roseum, formosum &
aureum reddit; non tamen ita horrida, inculta, aut bar-
bara existimari debet, ut nobilitatem generis, divitias, dignitatem
ac splendorem honorum aspernetur; quin adeò, ut verissimè
Cassinus ostendit, hæc omnia præsidia sunt, & adjumenta maxima-
rum virtutum. *Nobilitas* educationem optimam, & litterarum
cultum adducit, ex his opes & honores gignuntur, his ipsis para-
tur autoritas, autoritas facultatem præbet maximarum rerum,
ad DEI gloriam & regnorum incolumitatem gerendarum, virtu-
tisque non viles, clausas atque ut ita dicam, *de trivio*, sed heroi-
cas, publicæ utilitati, Curia, templis, Aulis & Regnis servientes,
exercendas, & edenda exempla pulcherrima, quæ admirari, non
perinde imitari, vulgus bonorum inerme, & sine viribus possit.
Hanc

*Cassin. 9. 1.
in Aula S.
pafim, max.
lib. 1.
Nobilitas ad
Virtutem i-
donea maxi-
mè.*